

Ctihodný Otec arcibiskup,

píšeme Vám ako spoločenstvo Vašich veriacich, veľmi znepokojených situáciou, ktorá sa deje na severovýchode Slovenska a s obavami o budúcnosť nás a nasledujúcich generácií. Zahraničná spoločnosť **Alpine Oil & Gas** (AOG) totiž chce vyhľadávať a ťažiť ropu a zemný plyn v našom regióne, na veľkom území severovýchodného Slovenska¹. Kvôli tomu vykonáva prieskum, ktorý trvá už 10 rokov.

Všetko začalo v roku 2006 a miestni obyvatelia boli oboznámení so zámermi spoločnosti AOG až začiatkom roka 2015, teda takmer 10 rokov po začatí prieskumu! Boli takto postavení nepripravení pred hotovú vec, všetko sa udialo poza ich chrbát. Viac ako rok a pol spoločnosť vykonáva svoju činnosť veľmi agresívnym spôsobom. Sú porušované občianske práva, súkromné vlastníctvo, zákony o ochrane prírody a podmienky, za ktorých sa smie vykonávať tento prieskum. Hrozí celková zmena rázu regiónu, môže byť ohrozený režim spodných vôd, sprevádzaný kontamináciou povrchových a podzemných vôd toxickými látkami používanými pri vrtnom výplachu. Geologické práce a prieskum, najmä prieskumné vrty sa priamo dotknú katastrov zatiaľ 73 obcí². Na základe toho vznikla mimovládna organizácia AROPAŇE³ a negatívny postoj k prieskumu a ťažbe už podporil ZMOS a Prešovský samosprávny kraj.

Drahý Otec arcibiskup, vieme, že si vážite život tak ako my. Prosíme Vás preto o šírenie informácií a podporu petície **Nevrťajte! Chceme žiť v zdravej krajine** (ktorú Vám posielame v prílohe tohto listu) v rámci Cirkvi na Slovensku, nakoľko severovýchod Slovenska je posledný región bez envirozáťaží, posledný región, kde pijeme ešte čistú vodu a vieme si dopestovať zdravé potraviny. Toto je naša vízia. Zatiaľ sa podarilo k petícii získať vyše 10 tisíc podpisov, no je potrebných aspoň 100 tisíc podpisov, aby hlas ľudí dostal šancu byť vypočutý.

Sme veľmi povzbudení, že v prospech nášho boja hovorí aj postoj Svätého Otca Františka v encyklike **LAUDATO SI** - o starostlivosti o náš spoločný domov:

„Nikdy sme s naším spoločným domovom nezaobchádzali tak zle a neurážali sme ho tak ako posledné dve storočia. Sme však povolaní stať sa nástrojmi Boha Otca, aby naša planéta bola taká, o akej sníval pri jej stvorení a zodpovedala jeho projektu pokoja, krásy a plnosti” (LS 53).

¹Dotknuté územie zaberá rozlohu 391,3 km², 7 okresov a jedná sa o nasledujúce okresy: Humenné, Bardejov, Snina, Vranov nad Topľou, Stropkov, Svidník a Medzilaborce.

²Konkrétne sa jedná o tieto obce: Hrabovec nad Laborcom, Brestov nad Laborcom, Radvan nad Laborcom, Koškovce, Hankovce, Lubiša, Vyšné Ladičkovce, Nižné Ladičkovce, Nižná Sitnica, Vyšná Sitnica, Jankovce, Košarovce, Pakostov, Adidovce, Baškovce, Belá nad Cirochou, Dlhé nad Cirochou, Snina, Dedačov, Černina, Hrubov, Turcovce, Rovné, Maškovce, Veľopolie, Vyšný Hrušov, Ďapalovce, Ruská Kajňa, Andrejová, Bardejov, Bardejovská Nová Ves, Beloveža, Brezovka, Chmeľová, Dlhá Lúka, Hažlín, Hrabovec, Jedlinka, Zborov, Smilno, Černina, Dubová, Havaj, Jakušovce, Krišľovce, Kurimka, Medzilaborce, Borov, Čertižné, Habura, Ruská Poruba, Repejov, Oľka, Rohožník, Krivá Oľka, Prituľany, Malá Poľana, Miková, Rokytovec, Roškovce, Sukov, Driečna, Suchá, Vladiča, Mikulášová, Ortuťová, Stebník, Šarišské Čierne, Šašová, Cigľa, Jurková Voľa, Nižný Mirošov a Vyšný Orlík.

³Organizácia disponuje všetkými potrebnými dokumentami, ktoré popisujú právny stav veci.

Taktiež Svätý Otec upozorňuje, že

„v diskusii musia mať prednosť miestni obyvatelia, ktorí si kladú otázku, čo chcú pre seba a svoje deti a môžu brať do úvahy ciele, ktoré presahujú bezprostredné ekonomické záujmy. Účasť si vyžaduje, aby boli všetci adekvátne informovaní o rozličných aspektoch, rizikách a možnostiach...” (LS 183),

k čomu však v tomto prípade vôbec nedošlo. Naopak, musíme konštatovať, že v prípade spoločnosti AOG ide o **utajovanie informácií a verejné zavádzanie**.

Uvádzame zopár závažných príkladov: Napríklad, počas seizmických meraní v blízkosti obce Olka bola časť obyvateľov vystavená šokujúcej reakcii organizmu, ktorá vyústila do arytmie srdca a pocitov silnej nevoľnosti, dokonca aj zvieratá na dvoroch reagovali pobehovaním v panike. Ľudia neboli vopred upozornení na nič a museli znášať tieto disturbancie ako nejaké pokusné králiky. Jedným z mnohých ďalších ťahov spoločnosti je prísľub o poskytnutí informácií spojených s vrtmi, no realita je taká, že samotný projekt geologickej úlohy je verejnosti neprístupný. Obyvateľom nie sú poskytované informácie a je im odňaté právo účasti v jednotlivých konaniach.

Celé toto bezprávie sprevádza verejné zosmiešňovania miestnych obyvateľov, ktorí sa postavili proti vrtom. Rovnako sú prezentované vo verejných médiách ďalšie zavádzajúce informácie majúce za cieľ spochybniť a vyvrátiť odborné argumenty a stanoviská.

Jedným z najhroznejších príkladov ťažby plynu a ropy je USA, kde prebieha frakovanie (hydraulické štiepenie) v 34 štátoch⁴. Dokument natočený o tomto obrovskom spoločenskom probléme odhaľuje mnoho svedectiev rodín, ktorým v dôsledku ťažby prenikol plyn a chemikálie používané pri vrtnom výplachu priamo do studní, voda je už viac nepoužiteľná, musia si ju kupovať, mnohí sú vážne chorí a ich volanie o spravodlivosť je ignorované. Pri frakovaní tam používajú **glykolétery** - spôsobujú vady embrya, bránia produkcii kostnej drene, spôsobujú hemolýzu (odumieranie krvných doštičiek), rakovinu semenníkov (min. 33.36). Ďalej výskumy dokázali v prostredí **karcinogénne a neurotoxické látky** - benzén, dimetyl disulfid, metyl disulfid, etyl-etylmetilo disulfid, trojmetyllobenzén, dimetyllobenzén, metyl-metyloetyllobenzén, štyrimetyllobenzén, naftalén, 1,2,4-trojmetyllobenzén, M-xylén, p-xylén, karbonyl sírovodík, uhlík disulfid, metylpyridín a dimetylopyridín (min. 1.14.44). Úroveň korupcie je taká hlboká a arogancia ťažiarenských spoločností voči ľuďom zašla tak ďaleko, že v r. 2005 sa v Kongrese USA presadil návrh zmeny energetického zákona. Umožnil výnimky zo zákona o pitnej vode pre ropný a plynárenský priemysel, výnimky z právnych predpisov o ochrane čistého vzduchu a zasiahol desiatky ďalších demokratických a environmentálnych zákonov... (min. 5.05). Je toto jednanie v súlade s pôvodným plánom Stvoriteľa? Existujú vôbec nejaké hranice pre veľké ťažiarenske spoločnosti? Zdá sa, že nie... Zjavne aj preto Svätý Otec František varuje: „Vieme, že technológia založená na fosílnych, veľmi znečisťujúcich palivách - najmä na uhlí, ale aj na rope a v menšej miere na zemnom plyne - musí byť postupne a bez meškania nahradená” (LS 165).

⁴Túto tému veľmi podrobne rozoberá dokumentárny film: **Gasland**, autorom je Josh Fox, ktorý nájdete na www.youtube.com alebo aj s českými titulkami voľne stiahnuteľný na www.ulozto.cz.

Spoločnosť AOG skúšala uspieť aj cez prenájom cirkevných pozemkov. V júni tohto roku dokonca AOG neváhali porušiť predbežné rozhodnutie súdu o zákaze vstupu na prístupovú cestu k ploche, kde chcú vrátať a skúsili autami preraziť živú reťaz z ľudí pri Smilne, ktorí bránili prejazdu cez súkromné pozemky!

Laudato Si uvádza, že

Boh odmieta každý nárok na absolútne vlastníctvo: „Pôda sa teda nebude predávať navždy, lebo pôda je moja a vy ste len cudzincami a prišelcami u mňa” (Lv 25,23) a ďalej: „V skutočnosti je prístup k pitnej a zdravotne vyhovujúcej vode podstatným, základným a univerzálnym ľudským právom, pretože od neho závisí prežitie osôb a je teda podmienkou uplatňovania ostatných ľudských práv” (LS 30).

Prvým svetlom do našej bezmocnosti bola reakcia slovenských mužských a ženských reholí, ktoré sa ešte v lete zapojili do našej petície, nakoľko vnímajú encykliku Laudato Si ako dokument, ktorý nás vyzýva reagovať na nespravodlivosť páchanú na miestnych obyvateľoch, ich prostredí a zdrojoch na život.

Minulú stredu (2.11.2016) nám telefonovali z gréckokatolíckeho arcibiskupstva v Prešove a do petície je zapojená už aj celá ich arcidiecéza, pretože to vnímajú ako nasledovanie odkazu Laudato Si.

Obraciame sa teraz ako deti s veľkou dôverou a prosbou o pomoc na vás, otcovia biskupi v Košiciach, povzbudení slovami Pána Ježiša:

Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám! Lebo každý, kto prosí, dostane a kto hľadá, nájde a kto klope, tomu otvoria. Alebo je medzi vami človek, čo by podal synovi kameň, keď ho prosí o chlieb? Alebo keby pýtal rybu, čo by mu dal hada (Mt 7,7 - 11)?

Modlime sa so Svätým Otcom Františkom slovami, ktorými končí encykliku Laudato Si:

Najvyšší Pane, prítomný v celom vesmíre i v tom najmenšom z Tvojich stvorení, Ty, ktorý svojou nežnosťou zahrňuješ všetko, čo existuje, vlej do nás silu svojej lásky, aby sme sa starali o život a krásu. Zaplav nás pokojom, aby sme žili ako bratia a sestry a nikomu neškodili. Otec chudobných, pomôž nám vyslobodiť tých, ktorí sú na tejto zemi opustení a zabudnutí a ktorí sú v Tvojich očiach tak veľmi vzácní. Ozdrav náš život, aby sme chránili život a nepustošili ho, aby sme rozsievali krásu a nie znečistenie a skazu. Dotkni sa srdc tých, ktorí hľadajú iba výhody na úkor chudobných a tejto zeme. Nauč nás objavovať hodnotu každej veci, kontemplanovať s úžasom a uvedomiť si, že na našej ceste k Tvojmu nekonečnému svetlu sme hlboko spojení so všetkými stvoreniami. Vďaka, že si s nami po všetky dni. Posilňuj nás, prosíme, v našom boji za spravodlivosť, lásku a pokoj.

S úctou Vaši veriaci v zastúpení:

1. Mgr. Zuzana Čapičíková, environmentalistka - botanička
2. Ing. Pavol Černý, diagnostik elektronických porúch
3. Mgr. Lenka Hodorová, učiteľka na základnej škole
4. Prof. MUDr. Štefan Hrušovský, CSc., lekár
5. Ing. Mikuláš Jacečko, stavebný inžinier a muzeológ, fotograf
6. Ing. Anna Jančíková, mineralurgička - environmentálne technológie
7. Ing. Ondrej Koval', informatik
8. Teodor Križka, básnik, šéfredaktor časopisu Kultúra
9. Mgr. Michaela Landová, učiteľka v materskej škole
10. Mgr. Slavomír Senk, biológ - environmentalista
11. Mgr. Anna Šumichrastová, biologička
12. Mgr. Martina Vajdová, geologička